

## **PRILOGA 8 Primerjalne analitične matrike fokusnih skupin (Master Cross-Case Matrix)**

---

### **PRIMERJALNE MATRIKE**

Za vsako od osmih glavnih kategorij kvalitativne vsebinske analize je bila pripravljena ločena primerjalna analitična matrika (Master Cross-Case Matrix), ki predstavlja osrednjo analitično dokumentacijo raziskave. Posamezna matrika vključuje primerjalni pregled vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo, dokazno sled z reprezentativnimi citati ter metodološko opombo.

Zaradi obsega gradiva primerjalne analitične matrike niso vključene v priloge poročila. Hranijo jih avtorji raziskave kot del raziskovalne dokumentacije projekta in so na voljo za strokovni vpogled oziroma preverjanje analitičnega postopka na utemeljeno zahtevo.

Spodaj so priložene analitične podlage in povzetki za posamičen tematski sklop.

### **TEMATSKI SKLOP 1: Uporaba in izbor medijev**

#### **Kategorija 1 – Medijske navade in pomen medijev v vsakdanjem življenju**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ1, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Med respondenti televizija ostaja pomemben tradicionalni medij, medtem ko pametni telefon vse pogosteje prevzema funkcije računalnika, fotoaparata, navigacije in komunikacijskega središča. Razlike med fokusnimi skupinami se kažejo predvsem v stopnji avtonomije izbire, vplivu življenjskega okolja, zdravstvenih omejitvah, pomenu lokalnih medijev ter selektivnem uravnavanju medijske izpostavljenosti.

### **TEMATSKI SKLOP 2: Mediji in kakovost življenja**

#### **Kategorija 2 – Vpliv medijev na kakovost življenja**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ2, sintezo pozitivnih in negativnih učinkov medijev, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Vpliv medijev na kakovost življenja je med respondenti izrazito ambivalenten. Mediji povečujejo informiranost, socialno povezanost, dostopnost, možnosti za zabavo in samostojnost, hkrati pa lahko povzročajo psihološko preobremenjenost, občutek nemoči, izgubo časa in informacijsko utrujenost.

### **TEMATSKI SKLOP 3: Spremljanje novic in zaupanje medijem**

#### **Kategorija 3 – Spremljanje novic in zaupanje medijem**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ3, sintezo dejavnikov zaupanja in nezaupanja, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Respondenti novice večinoma spremljajo redno, vendar medijem praviloma zaupajo selektivno in pogojno. Zaupanje najpogosteje gradijo s primerjanjem različnih virov, dolgoletnimi izkušnjami, strokovnostjo novinarjev, lokalno relevantnostjo ter transparentnostjo uredniških praks.

### **TEMATSKI SKLOP 4: Uporaba interneta v vsakdanjem življenju**

#### **Kategorija 4 – Uporaba interneta v vsakdanjem življenju**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ4, sintezo namenov uporabe interneta in ključnih ovir, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Uporaba interneta med respondenti je izrazito neenakomerna – od popolne neuporabe do vsakodnevne večnapravne rabe. Najpogostejši motivi za uporabo so informiranje, komunikacija, spremljanje lokalnih novic, zabava, učenje in praktičnost, medtem ko med ključnimi ovirami izstopajo pomanjkanje časa, digitalnih kompetenc, zaupanja ter zdravstvene in jezikovne omejitve.

### **TEMATSKI SKLOP 5: Digitalne kompetence in varna raba digitalnih tehnologij**

#### **Kategorija 5 – Digitalne kompetence in varna raba digitalnih tehnologij**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ5, sintezo digitalnih kompetenc, varnostnih praks in zaznanih tveganj, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Respondenti digitalne kompetence večinoma ocenjujejo funkcionalno, predvsem glede na lastne potrebe. Varna uporaba digitalnih tehnologij temelji predvsem na vedenjskih strategijah, kot so omejeno deljenje osebnih podatkov, preverjanje prodajalcev in sporočil, ignoriranje neznanih stikov ter omejevanje finančne izpostavljenosti.

## **TEMATSKI SKLOP 6: Uporaba družbenih omrežij in digitalnih storitev**

### **Kategorija 6 – Uporaba družbenih omrežij in digitalnih storitev**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ6, sintezo uporabe družbenih omrežij, spletnega bančništva, spletnega nakupovanja, e-zdravja in ključnih ovir, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Respondenti družbena omrežja večinoma uporabljajo pasivno oziroma v zaprtih komunikacijskih krogih, medtem ko so digitalne storitve tesneje povezane z ohranjanjem samostojnosti. Med njimi ostaja spletno nakupovanje najbolj selektivno in zadržano uporabljena storitev.

## **TEMATSKI SKLOP 7: Vrednotenje medijskih vsebin**

### **Kategorija 7 – Vrednotenje medijskih vsebin**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ7, sintezo meril kakovosti, glavnih problemov in alternativnih kakovostnih virov, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Respondenti medijske vsebine večinoma ocenjujejo kot pretežno negativne, pogosto površne, senzacionalistične ter politično ali komercialno usmerjene. Kakovost medijskih vsebin povezujejo predvsem s poglobljenostjo, ustreznim kontekstom, pluralnostjo perspektiv, jezikovno kakovostjo in transparentnostjo uredniških praks.

## **TEMATSKI SKLOP 8: Izzivi in priložnosti medijske ter digitalne pismenosti**

### **Kategorija 8 – Izzivi in priložnosti medijske ter digitalne pismenosti**

**Analitična podlaga:** Primerjalna matrika vključuje primerjavo vseh šestih fokusnih skupin po ključnih analitičnih vidikih, analitični memo z odgovorom na raziskovalno vprašanje RQ8, sintezo zaznanih ovir, podpornih dejavnikov, motivatorjev za učenje in predlogov za izboljšanje medijske ter digitalne vključenosti, reprezentativne citate ter metodološko opombo.

**Povzetek:** Respondenti medijsko in digitalno pismenost razumejo predvsem kot zmožnost varne, samozavestne in kritične uporabe digitalnih tehnologij v vsakdanjem življenju. Kot največje ovire izpostavljajo hiter tehnološki razvoj, pomanjkanje sistematične podpore, strah pred napakami in spletnimi prevarami ter občutek, da digitalne storitve pogosto niso prilagojene njihovim potrebam. Hkrati izražajo visoko pripravljenost za učenje, kadar je izobraževanje praktično usmerjeno, postopno, prilagojeno njihovemu predznanju in podprto z osebnim pristopom. Ključno vlogo pri uspešnem vključevanju v digitalno okolje pripisujejo medgeneracijskemu učenju, lokalnim skupnostim in dostopnim oblikam vseživljenjskega izobraževanja, ki krepijo njihovo samostojnost, občutek varnosti in kakovost življenja.